

M.A.(Sem-IV) July-2023

(Geography - Ecology and Environment

(2 Hours)

[Total Marks : 60]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B.:

1. All question carry equal marks.
2. Draw suitable diagram maps whether necessary.
3. Use of map stencils is allowed.

1. Explain the importance of solar energy and ocean water. Give suitable examples. **15**

OR

Write short notes (any two)

1. Environment
2. Phosphorus cycle
3. Food web
4. Aquatic ecosystem

2. Explain the factors responsible and consequences related to human induced environmental degradation. **15**

OR

Write short notes on

Climate change and Desertification

3. Explain the various stages of Environmental research. **15**

OR

Environmental research is essential to help conservation of the environment'
Explain

4. Explain the principles of Environmental conservation. **15**

OR

Explain the importance of Environmental conservation.

*****

वेळ: २तास

गुण: ६०

- सूचना : १. प्रत्येक प्रश्नाला समान गुण आहेत.
२. सुबक आकृत्या व नकाशे गरजेनुसार काढा.
३. नकाशा स्टेन्सीलचा वापर करू शकता.

- प्र.१ सौर उर्जा व महासागरातील जलाचे महत्त्व स्पष्ट करा.योग्य उदाहरणे द्या. (15)
किंवा
- प्र.१ टीपा लिहा (कोणत्याही दोन) (15)
१) पर्यावरण
२) फॉस्फरस चक्र
३) अन्न जाळे
४) जलीय परिसंस्था
- प्र.२ मानवामुळे होणाऱ्या पर्यावरण न्हासाची कारणे व परिणाम स्पष्ट. (15)
किंवा
- प्र.२ हवामान बदल व वाळवंटीकरण यावर टीपा लिहा. (15)
- प्र.३ पर्यावरण संशोधनाचे विविध टप्पे स्पष्ट करा. (15)
किंवा
- प्र.३ “पर्यावरणाच्या संवर्धनास पर्यावरण संशोधन अत्यावश्यक आहे” स्पष्ट करा. (15)
- प्र.४ पर्यावरण संवर्धनाची तत्वे स्पष्ट करा. (15)
किंवा
- प्र.४ पर्यावरण संवर्धनाचे महत्त्व स्पष्ट करा. (15)

*****